

[Poul Møller.]

sammenhæng mellem kapitalimport og et frit arbejdsmarked.

For det konservative folkeparti er af alle aktuelle økonomiske problemer de inflatoriske træk i vor økonomi dem, der giver os anledning til de største bekymringer. Renten har i Danmark sat alle tiders rekord, pristallet bevæger sig på en foruroligende måde stadig opefter, og det er helt klart for enhver, at hvis julipristallet stiger, så 2 dyrtidsportioner udløses, vil grundlaget for den økonomiske politik, som regeringen har flirket sammen med bistand af det ærede medlem hr. Westerby og det ærede medlem hr. Baunsgaard, helt smuldre bort.

For valutaudviklingen har vi netop i går fået et nyt tal, der viser, at vort valutatab ligger omkring $\frac{3}{4}$ milliard kr. i de første måneder af 1965, og underskuddet på handelsbalancen er faretruende. Desværre er der en hel del, som tyder på, at inflationen for tiden bevæger sig med en sådan kraft i vort land, at vi er ved at komme ud af trit med omverdenen. Det har jo i mange år været vor trøst, at vi nok havde inflation, men at den i forhold til andre landes ikke var opsigtsvækkende. Dette forhold er nu ved at blive ændret. Vore hjemlige inflationsfaktorer er så stærke, at de er ved at undergrave vor konkurrenceevne. Det er jo os alle sammen bekendt, at eksport-erhvervene er ude af stand til at få dækning for indenlandsk bestemte omkostningsstigninger, at de tværtimod ofte må konkurrere imod andre landes beskyttelses- eller subsidiepolitik. For landbrugseksporten har det i indværende år medført en følelig nedgang; men heller ikke andre erhverv kan føle sig trygge. Industriens fortjenstmargen på eksportmarkederne er uendelig beskeden, således at nye omkostningsstigninger meget let kan medføre, at industrien i virkeligheden ikke vinder fortjeneste ved at eksportere, men må tage sin fortjeneste udelukkende på hjemmemarkedet.

Af vor eksport er vi alle afhængige. Kun hvis den kan følge med det voksende importbehov, er der en mulighed for at holde vore valutareserver. For at bruge et ord, som efterhånden bruges på snart sagt alle områder herhjemme, vil jeg sige: vi må nu sætte focus på inflationsproblemet.

Det betyder, så vidt jeg har forstået, at vi må sætte inflationsproblemerne i brændpunktet, vi må sætte linsen på dem eller kameraet — for at tale TV-mæssigt.

Dette problem lader sig efter vor opfattelse ikke løse ved blot at gøre varerne dyrere, f. eks. ved en meget høj beskatning. Det er jo tankegangen, at den høje beskatning skal dæmpe forbruget og efterspørgslen, så balancen mellem produktion og forbrug genskabes. Men hvis forventningen om fremtidige prisstigninger er en stadig faktor i vor økonomi og i menneskers holdning over for deres egen økonomi, og hvis efterspørgslen efter arbejdskraft er meget stor, så kan en kraftig beskatning sætte de såkaldte kompensationsfaktorer i sving og medføre et voksende indkomstniveau, så forbrugspresset bliver det samme som før de pågældende foranstaltningers gennemførelse, men med den meget ubehagelige konsekvens, at omkostningsniveauet atter har fået en tak opefter, således at en ekstra pristalsportion udløses med de følger, dette giver for et yderligere forbrugerpres og for en yderligere nedgang i handelsbalancen.

Jeg vil ikke i almindelighed benægte værdien af, at der fra statsfinanserne kan udgå en kontraktiv virkning. Men som eneste middel vil en sådan politik komme til kort, hvis den kun anvender foranstaltninger, som gør det dyrere at leve og skaber nye prisstigningsforventninger, hvorved den sætter nye løn- og indkomstkompensationsfaktorer i gang.

Lord Keynes har vi alle lært om, og Keynes' teorier har jo været grundlæggende for skiftende regeringers økonomiske politik. Vi blev meget skældt ud i 1959-60, da vi brød staven over Keynes' teorier herhjemme med den såkaldte VK-plan. Mange økonomer fortalte os, at det var helt, helt forkert. Nu tror jeg ikke, Lord Keynes trods sin store intelligens havde fantasi til at forestille sig, at hans teorier skulle kunne virkeliggøres i et samfund med fuld pristalsregulering og med skatterne indregnet i pristallet. Så længe skatterne indregnedes i pristallet, efterlevede man Lord Keynes på en meget, meget mangelfuld måde. Man sagde i virkeligheden: vi må have forbrugsbegrænsninger over skatterne, men dem lader vi indgå i pristallet, så på den måde giver vi kompensation igennem pristals-